

การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30
Risk Management on Administrative in School Under the Office
of Secondary Educational Service Area 30

ศิริรัตน์ พิมณาคุณ¹
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี สิริสุขศิลป์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และครู จำนวน 310 คน รวมทั้งหมด 390 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan แล้วใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยเทียบสัดส่วนประชากรตามขนาดโรงเรียน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.974 โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอด้วยวิธีการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาและด้านกิจการนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา 1) สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานให้ชัดเจน 2) สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ 3) ควรมีการจัดอบรมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 4) ควรมีการติดตามประเมินผล และด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 1) สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อจัดลำดับความเสี่ยงในการควบคุมดูแล

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, การบริหารทั่วไป

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of risk management on general administration of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 25, and 2) propose the guideline for risk management on general administration of these schools. Data collection was divided into two phases. Phase 1 involved collecting quantitative data using the questionnaire with the validity coefficient at 0.974. Sampling group, selected by Krejcie & Morgan sample size table, stratified random sampling through school size, and simple random sampling method, consisted of 390 persons including 80 school administrators and 310 teachers. Data was analyzed using a computer program for figuring out percentage, mean, and standard deviation. Phase 2 emphasized on collecting qualitative data through focus group discussion. Data analysis was made by content analysis method before presenting the result through description.

The findings were as follows:

Overview of risk management on the 5 aspects of general administration of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 30 revealed a “high” level of action. When compared to each other, the highest mean score was found with the educational public relation and the student affairs. The lowest mean score was found with the information technology for education and the building & grounds and environment.

Guidelines for risk management on general administration of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 30 included;

For the information technology for education: 1) school should clearly form the operational committee, 2) school should implement the information technology to manage and enhance the quality of education for being the wisdom and learning community, 3) trainings on making use of information technology for developing the quality of instructional development should be provided, 4) there should be monitoring and evaluation process as well.

In terms of building & grounds and environment: 1) school should have an operation plan for setting priority of risks on building and grounds maintenance and control, 2) students of each grade and each class should be assigned to responsible for separated zone, 3) there should be operational committee for maintaining building & grounds and environment, 4) school should initiate the awareness on this matter among students.

Keywords : Risk management, General administrative

1. บทนำ

การบริหารองค์กรในยุคปัจจุบัน ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ดังนั้นการบริหารความเสี่ยง

จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงในด้านต่างๆ ในการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานขององค์กรจะมีการดำเนิน

การให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งแนวทางในการจัดการความเสี่ยง จะต้องคำนึงถึงลักษณะของความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง และทรัพยากรที่ต้องใช้ การจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย (1) การระบุความเสี่ยง (2) การประเมินความเสี่ยง (3) การจัดการความเสี่ยง (4) การติดตามประเมินผล ความเสี่ยง (สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักปลัด กรุงเทพมหานคร, 2558)

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการปฏิบัติงาน ที่จัดให้มีขึ้นในองค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะครอบคลุมทุกส่วนขององค์กร การบริหารความเสี่ยง จึงเป็นส่วนสำคัญของกิจกรรมภายในองค์กรที่จะช่วยให้ กิจกรรมภายในองค์กรดำเนินต่อไปได้และบรรลุตาม เป้าหมายที่วางไว้ (นฤมล สะอาดโณม, 2550)

จากปัญหาที่พบในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีผลการดำเนินงานของกลุ่มบริหารงานทั่วไปดังนี้ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่าระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีปัญหาเกี่ยวกับการเข้าใช้ระบบและ ผู้ปฏิบัติเป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานใหม่ ดังนั้นควรพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตให้รองรับการใช้งาน ให้สะดวกรวดเร็วขึ้น (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ, 2557) ซึ่งการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาก็เช่นกัน ปัญหาที่พบในสถานศึกษาได้แก่ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ระบบสัญญาณการใช้อินเทอร์เน็ตล่าช้า อาคารสถานที่ที่มีสภาพของอายุการใช้งานมาก ซึ่งต้องมีการระบุ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น มีการติดตามประเมินผล และผล ดำเนินการจะช่วยส่งเสริม สนับสนุน และช่วยอำนวยความสะดวกให้ภารกิจหลักขององค์กรดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และจากผลการศึกษาในครั้งนี้ สถานศึกษา

ได้สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผน ในการดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนด กรอบทิศทาง การวางแผนนโยบายด้านการบริหารทั่วไป ในโรงเรียน และครู ได้นำแนวทางการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารทั่วไป เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพต่อไป

2. คำถามการวิจัย

1. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับใด

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหาร ทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยง ด้านบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหาร ทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบ มีการวางแผน วิเคราะห์ กำกับ และต่อเนื่อง ระดับความเสียหายและขนาด ของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือผลกระทบ ของความเสียหายจากเหตุการณ์ อยู่ในระดับที่องค์กร ยอมรับได้ การดำเนินงาน ตรวจสอบติดตามและควบคุมให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกันคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) การระบุความเสี่ยง 2) การประเมินความเสี่ยง 3) การ จัดการความเสี่ยง และ 4) การติดตามประเมินผลความเสี่ยง

2. การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง สภาพการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไป ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วย 1) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา 4) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และ 5) งานกิจการนักเรียน

3. แนวทางการดำเนินงาน หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) การเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,757 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 99 คน และครู จำนวน 1,658 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และครู จำนวน 310 คน รวมทั้งหมด 390 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan แล้วใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยเทียบสัดส่วนประชากรตามขนาดโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา

ตำแหน่ง อายุราชการ/ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 จากแบบสอบถามการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) คือ การให้กลุ่มบุคคลที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาทำการสนทนาโต้ตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยในระยะที่ 1 จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนำไปแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเกณฑ์การใช้สำหรับการวัดระดับตัวแปรแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และในตอนต้นที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย การวิเคราะห์

เนื้อหา (Content Analysis) ตามกรอบแนวคิดและประเด็นอื่นที่พบและนำมาสรุปประเด็น (Analytic Inductive) ของผู้ให้ข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกันไว้ด้วยกันแล้วสรุปเป็นประเด็นสำคัญเพื่อจัดหมวดหมู่ตามกรอบในการวิจัย หลังจากนั้นเขียนคำอธิบายเกี่ยวกับสภาพความจริง เนื้อหาสาระและแนวทาง ข้อเสนอแนะที่ค้นพบนำเสนอในรูปแบบการเขียนเป็นความเรียงโดยวิธีการบรรยายและต่อไปจึงเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและศึกษาเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลสรุปเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาและด้านกิจการนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยได้มีการหาแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ได้ข้อสรุปดังนี้ ด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานให้ชัดเจน ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ควรมีการจัดอบรมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และควรมีการติดตามประเมินผล ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ควรแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ เป็นระดับชั้น ห้องเรียน การจัดสภาพห้องเรียน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และควรสร้างความตระหนักให้กับผู้เรียน

7. อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และด้านกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำนโยบายการประชาสัมพันธ์ และมีการจัดแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และกระทำอย่างต่อเนื่อง จัดสถานที่ห้องประชาสัมพันธ์ให้เป็นสัดส่วน บุคลากรที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับงาน มีการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มบุคคลภายในโรงเรียนกับกลุ่มบุคคลภายนอกการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงาน รวมไปถึงการรายงาน ติดตามประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับศศิธร แก้วรักษา (2552) ที่กล่าวว่า การบริหารงานประชาสัมพันธ์เป็นกลไกสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพทั้งด้านการกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ การจัดองค์การการประชาสัมพันธ์ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับประจวบ อองกุลนะ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษายุทธศาสตร์ เขต 2 พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคือ การวางแผน การเผยแพร่ การดำเนินและการติดตามประเมินผล สถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนางานประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ควรเผยแพร่ข่าวสารทางแผนพับ ซีดี วีซีดีและสื่ออื่นๆ และควรมีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ต่อเนื่องและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ ด้านกิจการนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริม

และสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความถนัดของนักเรียนและมีการติดตามความสำเร็จและความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และมีการดูแลระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพจนมรส ตุ่นสีใส (2550) ที่กล่าวถึงด้านกิจการนักเรียน สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ควรพัฒนาด้านวินัย และควรปลูกฝังสร้างจิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษามีอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลไม่เพียงพอต่อการใช้งาน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนยังไม่ครบทุกกลุ่มงาน และบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 แตกต่างกัน โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศ ควรมีการทำกลยุทธ์มาพัฒนาระบบงานบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบก่อนและหลังการอบรม การวัดความพึงพอใจ การบันทึกการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผล การพัฒนาระบบทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจระบบและได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภมร สุรพงษ์รัตน์, อาทิตย ฉัตรชัยพลรัตน์ และ กุหลาบ บุริสาร, 2558) ปัจจัยที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับ นันทวัฒน์ สุบรรณรัตน์ (2551) ศึกษาสภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอ บุคลากรครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอหรือไม่สมดุลกับจำนวนผู้เรียน และไม่มีมีการพัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียน สอดคล้องกับสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาวางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษาใช้ในการบริหาร มีการระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาในงานด้านต่างๆ และสนับสนุนให้บุคลากรมีการอบรมพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา ส่วนในด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนการดำเนินงานไม่ชัดเจน ความพร้อมของอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา การจัดสร้างอาคารสถานที่ตลอดถึงอายุการใช้งานของสิ่งปลูกสร้างภายในโรงเรียน ทำให้ต้องมีการปรับปรุง ซ่อมแซม ตรวจสอบเพื่อความปลอดภัย และความมั่นคงที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ควรมีการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบในงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ จุริรัตน์ อ้วนพรหมมา (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยใช้กิจกรรม 5 ส โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร พบว่า โรงเรียนยังไม่ได้วางแผนการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นครู พนักงานบริการ นักเรียนยังมีน้อย ครูมีภาระงานเยอะ จึงส่งผลให้ครูไม่มีเวลาพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร นักเรียนไม่มีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ บริเวณอาคารเรียนไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ส่งผลทำให้บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนากร เม่นแต้ม (2550) กล่าวว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และแผนผังอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม

2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

2.1 ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานให้ชัดเจน ควรมีการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีให้กับบุคลากรในโรงเรียนและ สถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผล

การรายงานผล ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ธร สุนทรายุทธ (2550) กล่าวว่าแนวทางกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโครงสร้างหน่วยงานและการบริหารจัดการควรมีการกำหนดนโยบายแผนงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการรายงานและตรวจสอบการปฏิบัติงาน การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และระบบโครงสร้างพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ ให้มีความพร้อมใช้งานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อหน่วยงาน สอดคล้องกับ ธันวอ่วมมณี (2548) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบริหารให้เป็นโปรแกรมสำหรับจัดการข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการจัดทำสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดเครือข่ายบุคลากร ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ พัฒนาเว็บไซต์ของสถานศึกษาเพื่อการประชาสัมพันธ์ ภารกิจและกิจกรรมของสถานศึกษา และส่งเสริมการตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ รวมทั้งให้มีการรายงานผลเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาศวรมีการวางแผนการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญของงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรแบ่งเขตรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในรายวิชาที่บูรณาการ เสริมแรงให้รักษา สภาพแวดล้อม มีการประกวดห้องเรียน การประเมินผลตามสภาพจริง และสถานศึกษาศวรมีการสร้างควมตระหนักให้กับเรียน ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้นักเรียนมีส่วนร่วม

มีความรักในสถานศึกษาและเกิดความหวงแหนเกิดความภาคภูมิใจในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วรณระเปียบบุญเกิด (2550) กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการใช้อาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า มีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมกับภารกิจ มีการใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่จากบุคลากรและชุมชน ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่จากชุมชน มีแผนผังการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ และชัดเจน สอดคล้องกับ จุรีรัตน์ อ้วนพรหมมา (2553) ที่กล่าวว่าแนวทางพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยใช้กิจกรรม 5 ส ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การประชุมระดมสมอง การปฏิบัติตามกิจกรรม 5 ส การจัดประกวดเขตบริการดีเด่นในเขตรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่รับผิดชอบและการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งผลให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมเสนอความคิดเห็น ร่วมพัฒนางานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียน มีการประกาศให้รางวัลกับเขตบริการดีเด่น มีสภาพแวดล้อมต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้เป็นที่พึงพอใจของนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง

8. เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
2. จุรีรัตน์ อ้วนพรหมมา. (2553). **การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยใช้กิจกรรม 5 สโรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ**

- ศึกษา มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
3. ธร สุนทรายุทธ. (2550). การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
 4. ธนากร เม่นแต่้ม. (2550). สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
 5. ฉันทา อ่วมมณี. (2548). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
 6. นฤมล สอาดโหม. (2550). การบริหารความเสี่ยงองค์กร. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
 7. นันทวัฒน์ สุบรรณรัตน์. (2551). สภาพและปัญหาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 8. ประจวบ อองกุลนะ. (2548). การดำเนินงานประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
 9. พนมรส ตุ่นสีใส. (2550). การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาราชวิทยาคม อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
 10. ภมร สุรพงษ์รัตน์, อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ และ กุหลาบ บุริสาร. (2558). การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนขอนแก่นพัฒนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม). หน้า 46-55.
 11. ศศิธร แก้วรักษา. (2552). การศึกษา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. ปริญญา นิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 12. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. (2557). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2557. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 30.
 13. สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักปลัด กรุงเทพมหานคร. (2558). คู่มือการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงปี 2558. ค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2558, จาก <http://office.bangkok.go.th/iaud/index.php/download/document3>